

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédok érdekeit felkaroló szakközlöny.

Az első magyar orsz. pinczemesetek és pinczemunkások egylete*, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejérvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer-hetsegélyező-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Bévkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, korezmárosok és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Égész évre 6.— Félévre 3.—
Háromnegyed évre 4.50 Evnegyedre 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Szózat a vendéglősökhöz!

A regüle és a regülebérlet megszüntetése. — A bor- és különösen a sörfogyasztási adó leszállítása. — Az italmérségi jog díjának mérséklése. — A pálinka-mérések megszorítása. — A palackozott sör- és borkereskedés szabályozása. — A müborkészítés megakadályozása. — A záróra egyenlősítése.

A helyzet.

Eltemettük az 1896 dik esztendőit, édes magyar hazánk ezeréves létének ünnepi esztendéjét.

Ezt a fényre, jelentőségre nagy időszakot talán senki sem zárta le annyi veszteséggel, mint a vendéglősök.

Ezek koczkáztattak legtöbbit, ezek csalódtak legjobban.

Itt a fővárosban, hova tódultak az idegenek és a vidékiek, ott a vidéken, a honnan majd minden garas ide az ország városába gurult, nagy volt s nagy most is üzletünk pangása.

Mi okozta és mi okozza ezt?

Tekintsünk szét! . . .

Budapest terjeszkedik, lakossága rohamosan növekszik s vele szaporodnak a vendéglők és kávéházak; de nem szaporodik a pénz, mert az ország elszegényedése az az erő, mely legnagyobb tömeggel gyarapítja a székesfőváros népességét.

A végzett földesurak, a hajlékukból kivert parasztok, koldussá nyomorodott iparosok, a boldogulni nem tudók s a szerencsevadászok utolsó reményükkkel ide jönnek nyomorukat elrejtteni, jövőjüket feltalálni.

Maga a vállalkozó-szellem is vajmi ritkán keres föl bennünket tőkével, csak több, kevesebb leleményességet és merészséget hoz magával, hogy vagyont harácsoljon vagyron nélkül — a mi élheterlenségünkben.

Innen van, hogy Budapest lakosságának vagyonosodása fordított arányban áll a város fejlődésével s különösen az értelmi proletárság oly nagy, mint sehoh a világon.

Ennek az állapotnak siralmas nyomait viseli magán nemcsak a közérkölcösiség, hanem a gazdasági fejlődés is; csak hogy ezt nem igen veszik figyelembe azok, a kikre leginkább tartozik.

Innen van az a sok félszeg intézkedés, czélszerűtlenség, kapkodás, akár a közigazgatásról, akár pedig a rendszetről van szó.

és az intézőköröknek eme jól ismert, gyakran botrányos vaksága behályogozta a közönség szeméit is.

Mert látva nem látunk, tehát építünk czifra házakat, urasági palotákat, de nem építünk olcsó lakásokat a szegény népnek. Ez a legfőbb oka a budapesti nép leirhatatlan nyomorának, az erkölcsi elaljasodásnak s a testi elnyavalyosodásnak.

Akadtak már, a kik mindezt elmondották, de a hivatalos körökben és a közönségben nem akadt senki, a ki e túrheteren állapot megváltoztatására komolyan törekedett volna.

Bármily pusztító veszedelmet rejtse is magában ez az állapot, mi annak általános következményeivel behatóbban nem foglalkozhatunk, mert a mi feladatunk a vendéglőipar érdeküköré szorítkozik, a hol ennek az áldatlan állapotnak nyomását szintén elég keservesen érezzük.

DOMINO SEC pezsgő.

Versenyez nemcsak az összes hazai, de valamennyi külföldi pezsgő gyártmányával is. Gyár: Velenczén, Fejérm. Központi iroda: Budapest, VIII. kerület, üllői-ut 60-ik szám.

A vendéglők és kávéházak a legfontosabb életszükségletek kielégítésére szolgálnak, tehát már közegészségi szempontból sem lehet közömbös az államra, hogy ezeknek a léte könnyü-e, vagy nehéz s időközönként kell-e, vagy nem, újabb akadályokkal megkötzeniök.

Ámde azt kell tapasztalunk, hogy ezzel nálunk nem törődnek, pusztán nyereszkeskedő vállalatnak tekintik a vendéglőket, a melyeknél az állam csak a maga jövedelmeinek fölszigázására tartozik ügyelni.

Az italmérségi jog drágasága, a hallatlan magasságu fogyasztási adók, mind ennek a helytelen felfogásnak a szülöttei.

Hogy mily bémítólóg hatott és hat ez a vendéglősipar fölvirágzására, azt itt fölsőleges fejtegetnünk; hogy pedig az italok és ételek drágasága mily káros hatással van a közérkölesi és közegészségi állapotra, arra megdöbbenően felelnek a statisztika adatai.

Eme régi bajhoz újabbán egy másik is járult az igazi vendéglősipar megrontására.

Egyre szaporodnak azok a mulatóhelyek, melyek excentrikus mutatóványokkal elvonják a közönséget a vendéglőktől és kávéházaktól s méregdrága italaikkal pusztító gyorsasággal rontják meg a főváros népét zsebben, testben és lélekben.

Ezek a nép pénzesebb rétegeit ragadják el a vendéglőktől és kávéházaktól, míg a szegényeket a pálinkás lebuajok vitriolos pancsai foglalják le, hogy kikészítsék őket a börtönöknek, vagy a kórházaknak.

És ezek a lebuajok napról-napra szaporodnak, szegyenletes gyorsasággal, a lelketlen üzérkedőknek valóságos kincsányául, fővárosunknak és országunknak gyalázatául s a tisztas vendéglősipar pusztító filloxérájául.

És hiába kiált ellenük az emberszeretet, a „tüzes víz“ pénzzel olcsó, de étellel drága cseppjei egyre duzzadóbb patakokban erézik be Budapest utczáit.

De még más ellenségek is hoztak a vendéglősipar megrontására. Nem volt elég, hogy majd minden szatócs pálinka mellett bort és sört is árulhat palacszkokban, most egyre szaporodnak a „bodegák“, vagy „borozók“, melyek különbek akarnak lenni a koresmáknál, de a koresmának és a boltinak előnyeit egyképpen bitorolhatják.

Hogy mi szükség van ezekre nálunk, hogy miért kell a „műbor“-nak kiváltságos méréseket biztosítanunk akkor, a mikor a nagy adóval, sok költségekkel terhelt vendéglők immár a lét és nem lét szélén állanak, azt józan észszel bajos volna megokolnunk.

Vegyük még számba a háziurak fölszigázott követeléseit, a közönség igényeit s a rendőrség zaklatásait, akkor könnyen megállapítható, hogy Budapesten a vendéglők, különösen a kisebbek, alig élhetnek; már pedig éppen ezeknek virágzását követeli meg a szegényebb néposztály erkölcsi és egészségi érdeke.

Ez az állapot még keserveesebb a vidéken.

Eltéknve az általános szegényedéstől, a szabadelvűség nevében történt regáleváltság, különösen ott, a hol az magánbérlok kezeibe került, a vendéglősöket valósággal rabszolgaságra kárhoztatta.

Mindezt figyelembe véve, kétségtelen, hogy az italmérés terén gyors és mélyreható reformokra van szükség.

A közérkölesiség, a közegészség érdekében korlátozni kell az itallal való kereskedést, a pálinka árusítását mentől nehezebbé tenni, ellenben a bor, sör és kávé adójának leszállításával elő kell mozdítani a vendéglők és kávéházak fölvirágzását.

Ha így ezek a nemes italok oly olcsók lesznek, mint néhol a külföldön, a szegény nép ismét ezeknek az élvezetére szoritkozok s megszűnik az a pálinkától való, elijesztő testi, lelki elzűllés, mely napról-napra kétségbeejtőbb színben tünteti föl előttünk nemzetünk jövendőjét.

Hogy felfogásunk mennyire igaz, hogy a vendéglősipar hanyatlása mily csalhatatlan fokmérője a nép romlásának, azt mindenki tudja, a ki újabbán megfordult azokon a magyar vidékeken, a hol eddig csak bortól vidult a lélek, most pedig pálinka mellett butulva, dühajkodik.

Mindezek alapján, a magyar nép megerősödése s a vendéglősipar megmentése érdekében, indítványozzuk:

1. A regále, különösen a regále-bérlet megszüntetését;
2. A szegény nép érdekében a bor-, de különösen a söradó teljes leszállítását;
3. Az italmérségi jog díjának mérséklését;
4. A pálinkamérések számának korlátozását;
5. A palacszkózott sörrel és borral való kereskedés szabályozását;
6. A műbor-készítés megakadályozását;
7. A zánóra egyenlősítését országos törvénynyel.

Ezek azok a követelések, melyeknek sürgős kielégítése, szerintünk, a magyar vendéglősipar, bortermelés és sörgyártás s a közönség érdekében elengedhetlen.

Ezeknek a követeléseknek érvényesítéséért, a nyilvánosság és a törvényhozás elé juttatásán fog küzdeni ebben az esztendőben a »Vendéglősök Lapja«.

Magyar vendéglősök, kik érzitek az idők súlyát s ti, igaz honfiak, kik emberbaráti aggódással nézitek magyar népünk súlyedését, támogassatok bennünket harcainkban!

A „Vendéglősök Lapja” ennek a czikknek megírásánál nem akar megállapodni, hanem oda igyekszik, hogy az abban kifejtett kívánalmakat mielőbb felszínre juttassa.

Figyelembe véve a vendéglősök elfoglalt és anyagilag szűz helyzetét, valamint az eddigi kongresszusok nehézkes munkálkodását, oly módon akar eljárni, hogy szavat minden vendéglős hangozathassa a nélkül, hogy helyéből kimozdulna, a nélkül, hogy csak egy fillért is kellene kiadnia.

Gyűlésre, szavazásra hívjuk föl a magyar vendéglősöket, kérvény öket, hogy az itt látható „szavazó-lap” aláírásával és szerkesztőségünkhöz való juttatásával tudassák velünk, vajjon helyeslik-e, szükségesnek tartják-e oly törvényt alkotását, mely a cikkünkben 7 pontba foglalt követelésünknek érvényt szerez?

Szavazó-lap.

Alulírott kívánatosnak tartom, hogy a magyar országgyűlés oly törvényt, illetőleg törvényeket alkotson, hogy

1. a regále, különösen a regále-bérlét megszünttessék;
2. a szegény népek a pálinkától való elszakítására a bor, különösen a söradó tekintetesen leszállítsassék;
3. az italmérsékletet megemlítsék;
4. a pálinkamérséklet száma korlátoztassék;
5. a palaezoktól sörrel és borral való kereskedés szabályoztassék;
6. a műbor-készítés megakadályoztassék;
7. a zártára országos törvényvel egyenlítettessék.

Együttal óhajtom, hogy a „Vendéglősök Lapja” szerkesztősége ily értelemben a magyar országgyűléshez emlékiratot, illetőleg kérvényt nyújtson be.

Kelt 1897.

(a szavazó aláírása.)

Mi a hozzánk beküldött szavazati lapok alapján a szavazók neveit i. a „Vendéglősök Lapja”-ban számról-számar elsoroljuk, azután pedig az országgyűléshez beadandó emlékirat, illetőleg kérvény aláírói közé nyomatjuk.

Az országgyűlés elé terjesztendő kérvényünket a „Vendéglősök Lapja” útján megküldjük mindenkinek, a ki szavazó lapját hozzánk beküldi. A kérvénynek az országgyűlés elé terjesztését egy tekintélyes képviselő fogja teljesíteni.

Ausztriában a kormány tett fontos kezdeményezést a vendéglősök súlyos helyzetének enyhítésére, nekünk magunknak kell megmozdulnunk, különben észre nem vesznek bennünket.

A „Vendéglősök Lapja”, mely immár 13 esztendeje odaadással küzd a magyar vendéglősiipar fölvirágzásáért, ezuttal is kötelességének tartotta megtenni a magáét, önkert-

nül áldozva pénzt, időt és fáradságot.

A vendéglősöket csak arra kérjük, hogy megszívlelve nagy érdekeiket, kockázán forgó léteüket, a a szavazó lapokat mielőbb küldjék be a „Vendéglősök Lapja” szerkesztőségének: *Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.*

A mennyiben mindazok, a kik szavazatukkal követeléseinket támogatják, mozgalmunk, illetőleg eljárásunk menete és eredménye iránt érdeklődnek, arról mindenkor felvilágosítást nyerhetnek a XIII. évfolyamban levő „Vendéglősök Lapja”-ból, melynek előfizetési ára negyedévre 1 ft 50 kr.

Az előfizetések posta utalvánnyal vagy a szavazó-lappal pénzes levélben a „Vendéglősök Lapja” kiadóhivatalának küldendők: *Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.*

Az ügy pártolását hazafias tisztelettel, ismételten kérjük.

Vendéglők baja.

(Levél a szerkesztőlőz.)

Közéletünk egyik nevezetességétől: egy volt országgyűlési képviselőtől kaptuk az alábbi sorokat, melyek elrúlják ugyan, hogy írójuk nem ismerője a gastronomiának, de a melyeket írójuk, egyéniségére való tekintettel, méltónak találom a közlésre. A levelet tehát abban a reményben, hogy szaktársaink is hozzá fognak szólni, habár nem is értünk vele minden pontban egyet: teljes szövegében közöljük.

Íme a levél:

„Tisztelt Barátom!

Íde s tova 20 éve, hogy vendéglőből élek, enged meg tehát, hogy a hosszú tapasztalatok tanúságát dióhéjba foglalva adjam át a nyilvánosságnak. Előre becsatom, hogy igaz tisztelője vagyok a vendéglősöknek, és jelen soraimmal csak hasznukat akarom elérni.

Azt akarom, hogy a vendéglősök nyíltan lássák azokat a kívánalmakat, aminekért a rögzített vendéglő-látogatók velük szemben támasztanak.

Nekem első kifogásom a vendéglők ellen: konyhájuk.

En elismerem, hogy a leguribb magánháznál sem lehet olyan silleteket kapni, mint a vendéglőkben. de azt kérdelem, hogy azt a figyelmet, a mit a sültreke fordítanak a vendéglősök, miért nem fordítják egyszersmind a főzelék- és a tésztámentekre is?

Jó pessenyét kapni a vendéglőkben, de ritkán jó a főzelék és a tészta.

A másik kifogásom: a boravalló.

Előre becsatom, hogy én magam is szegénytelennek tartom a pincézre nézve, hogy az kénytelen boravallót elfogadni. Sokkal intelligensőbb ember egy pincéz, sem mint hogy inas vagy kocsis számba mehete és azt hiszem, hogy neki is szegénytelen az az érzés. De a szegény pincéz a mostani fizetések mellett kénytelen azt elfogadni.

Nekünk pedig *muszaj* adni. Kis vendéglőben kevesebbet, a nagyobbban pedig többet. Sok ember van úgy, mint jó magam is, a kitől a társaság (a melyben forog)

megköveteli, hogy ne a pincézébe, hanem valamelyik előkelőbb vendéglőbe járjon.

A boravalló ezekben a vendéglőkben a 10 kron kezdődik. No most már tisztelt szerkesztő uram! számítsuk ki ezt a boravallót, vajjon mennyire rug? A reggelnél a fizető-pincéznek és felszolgálónak 5-5 kr, azaz 10 kr. Az ebédnél főpincéz 10 kr, felszolgáló 10, borfű 5, tehát 25, este ugyanígy 25 kr, a feketekávéval szintén 10 kr-ra számított a boravallót, tehát naponta — nem számítva az esteli theat, a mi már luxus számba megy — elköltök boravallóra 70 krt, vagyis havonta 21 frtot, a nélkül, hogy gavalléroskodni akarnék vagy a legkisebb excessust is tettem volna. Szívesen elismerem, hogy a pincéz a mostani fizetésből — ha a boravallót eltörölünk — nem tudna existálni, tehát rajta segíteni kell. Viszont a vendéglős, a kit az adó és minden kiadás nyomán, szintén nem szenvedhet kisebbséget. De azt kérdelem: nem-e lehetne például az ételek árát felemelni és abból jobban díjazni a pincézeket? Ebből — azt hiszem — nem hárulna veszteség sem a vendéglősökre, sem a pincézekre, és a mellett sokkal emberesebb existenciájuk lenne a pincézeknek. Olyan szerepük lenne, mint például egy kisebb hivatalnoknak.

Még egy kifogásom van: az, hogy a vendéglősök nem tartanak sem kávé, sem kellő számú napilapot. Sok ember szívesebben élhne egy ültőhelyében: a vendéglőben, ha neki ott adnák oda az emésztéshez szükséges feketekávé, és élébe adnák a kedvező újságját is.

Ha a vendéglős a 10 ft ipardíját kifizeti, akkor az előjáróság ki adja neki az engedélyt arra, hogy kávé mérhessen. Újságokat pedig saját érdekében kell tartania, mert az bilencseli le a vendéget, az készletit otmaradásra.

Nézzünk szét a délvideken, a nagyobb alföldi városokban: Szegeden, Nagybecskerekon, Temesvárott a vendéglő egyszersmind kávéház is. Kapni benne rostélyost ép úgy, mint piccolo feketét. A vendéglősök érdeke, és a nagy közönség kényelme is azt hozná magával, hogy a vendéglőben találja meg az ember azt az étel és italmenteket, valamint azokat az újságokat is, a melyekre szüksége van.

Ezeket kívánom én tisztelt barátom a vendéglők bajáról szaklapodban elmondani. Elismerem, hogy dilettáns vagyok e téren, de az én ezélem nem volt semmi más, mint a vendéglősök jóvoltát és a vendégek kényelmét előmozdítani.”

Vendéglősök és a hazai gyártmányok.

A külföldnek és kivált Ausztriának nagy fogyasztó piacza Magyarországon; közgazdasági irok állítják, hogy oka ennek az, hogy a kezdetleges magyar gyártmányok iránt nincs oly nagy bizalom, azután a magyar gyárak nem tudnak a külföldiekkel versenyezni, rendelkeznek azok nagyobb tőkével s nagyobb fogyasztó piacczal. Szomszédaink rajtnak nyerne; ez a jelenség már egymagába szomorú, mert veszélyezteti a magyar gyárak és ipar fenállását s elszegényedést vezet. Csak egy kis hazafiság kell ahhoz, hogy e veszélyeket elhárítsuk. Negyvenyelezenben e célból alakítottak *véd-egyletet*, tagjai kötelezték magukat, hogy *csak magyartól* fognak vásárolni s csak *hazai gyártmányt*: ezen elhatározás annyira

fellelkesítette akkor Petőfit, hogy a védegyetekhez egy gyönyörű verset írt. Az amerikaiak midőn összevesszék az angolokkal, inkább medve bőrbé jártak addig, míg maguk nem tudtak készíteni szöveteket mint sem az angoloktól vászdrojjanak. Szerbiában, az egész balkán felszigetén a maguk készítményüket viselik a népek, pedig a géppel sokkal szebben és olcsóbban tudnák előállítani a német gyárosok! de sovinsztikus érzések nem engedik ezt, büszkék arra, hogy saját készítményüket hordják. Mi sokkal előbbre vagyunk kulturánkkal s mégis saját kárukra dolgozunk, emlékszem egy brüni gyárosra, hogy nagyobb üzletet csinálhasson nálunk, elnevezte vásznát *Kossuth* vászonnak, s dicsereked mesellte, hogy milyen jó üzletet csinált Magyarországon. Tiróiban ezt a vásznát *Andreas Hofner*nek elnevezte, Galicziába *Kosziusku*knak s így tovább; leleményességével jól megszede magát s azután kinevetett bennünket, hogy be tudott csapni, persze az ő *Kossuth* vászna nem volt első rangú. Milyen szép dolgokat csinálnak *Kalotaszegen*, s ezt mégsem veszik annyira!

Vendégfűlőink többnyire külföldiektől vásárolnak, azoktól vesznek: sótarút, poharat, edényt, íveget, üzleti berendezést s egy tovább. Alennyi hasznót kapnak csak a vendégfűlőst ezek a gyárak! Vegyük például a játék-kártyákat, a memnyit elfogyaszt a magyar piac, ennek a hasznából évente egy vagyont lehetne szerezni; van egy *magyar kártyagyár* s ez csak tengődik, ellenben vesszük az ausztriai hamis magyar írásu meresz fokesárga papiba begyngyölt kártyát, s ami gyárunk itt bukófőlben van. Nem vehetnénk mi magyar gyártmányu kártyát.

Vegyük például az ívegtárgyakat. A mi *honi* gyárunk küzd anyagi nehézségekkel, ami természetes is, mivel először nem tud versenyezni a cseh ívegtárgyakkal (ezekkel csak ugy lehetne konkurálni, ha önálló vállalatunk lenne, jó megvámoltnak azokat az ívegeket), másodszor kevés vagyis szűk körben mozognak vevői.

Lehetne még sok tárgyról megemlékezni, de vár mások közleménye is, nem akarám azokat kiszorítani.

Minden jó magyar huzafi kötelességének tartsa magyar gyártmányokat venni és terjesztetni, s oda lutni, hogy a külföldi cikkekkel minél jobban kiszorítsuk.

Pösch Gyula.

IRODALOM.

A „Szőlő- és Borgazdasági-Lapok”

hetenkint a körülményekhez képest több, rendszerint azonban tizenhat oldalán a következő tartalommal jelenik meg:

I. **Vázercikkjei** foglalkoznak a törvényhozási, közigazgatási, közigazdasági vagy társadalmi téren fölmerülő s a szőlő és a borgazdaság körébe vágó fontosabb kérdések ismertetésével s megvitatásával. Ugyeljen a hegyközségi, szövetkezeti egyesületi élet s általában a társadalmi tevékenység és az anyagi jólét fejlesztése. A phyloxera ügyre, a bortermelésre és borkereskedelmünkre vonatkozó statisztikának s az ebből szolgáldandó érdekekben levonható tanulságok következtetéseknek ismertetése.

II. Tárcaközlemények.

III. A „szőlőgazdasági” részben a phyloxera elleni védekezésnek ugy a tudományos

világ, valamint a gyakorlati élet által elfogadott eljárásait ismerteti. Az amerikai szőlőfajokkal való védekezést, az anyag szaporítását, ojtását, az szokkal való telepítési eljárásokat, a kész szőlők kezelését; az immunitás — a phyloxerának ellentálló — talajok szőlővel való telepítési s fentartási eljárásait; a szőlőknegyel gyűjtésével való védekezést stb. stb. a szőlőfajták tulajdonságainak ismertetését stb. stb. hozzá szakszerű közleményekben.

IV. „**Borgazdasági**” közleményekben a must s bor korszerű készelését, egy szóval a helyes inezekedést ismerteti.

V. „**A szőlő- és bor mellékterményeinek**” értékelése szempontjából a vesszőanyagának, a törkölynek, a seprűnek miként teendő felhasználását ismerteti, például a pálinkakészítést, cognacgyártást stb. stb.

VI. A „**szőlőbetegségek**” alatt az időjárás állapotok (rovarek) elősdi növények által okozott sérülések és az azok elleni védekezési eljárások vannak ismertetve.

VII. Az „**irodalom**” rovat alatt a könyvpiacban megjelent s a szőlő- és borgazdaság körébe vágó művek ismertetnek és bíráltatnak.

VIII. „**Az apróbb közlemények**” rovat alatt, főleg a külföldi szaklapok közleményei lesznek kivonatolva ismertetve és érdekesebb szakközlések rövidebb közlemények alakjában.

IX. „**A kérdések és feleletek**” rovata pedig, az előfizetők által beküldött kérdések megválaszolására nyújt alkalmat, a mely rovatra egyébként a lap szintén nagy súlyt helyez.

X. „**Heti hírek**” alatt közöljük azon általános eseményeket, illetőleg híreket rövid közlemények alakjában, amelyek a szőlő- és borgazdasággal kapcsolatosak s bortermelőinket érdeklik.

XI. „**Hazai és külföldi tudósítások**” rovat alatt a lap első sorban azon mozagalmról tájékoztatja az olvasót, a mit a szőlő és borgazdasági kerületekben a szőlők felújítása körül észlelhetni a hegyközségek, az egyesületek és magántevékenység körében. Itt hozunk híreket a szőlők állásáról, a termésről, a borákról stb., ugy a hazából, valamint a külföldről.

XII. „**A szerkesztőség üzenetei**” rovat alatt válaszoltunk meg a lap előfizetőitől beérkezett levelek, Sürgős levelekre a választ a lap postafordultával adja meg, ha a válasza szükséges bolygolegelyek melléköve megküldenek.

Hirdetési árjegyzeket és **mutatványszámot** a liadóhivatal (Budapest, V., Arpád-utca 8 sz.) ingyen küld.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Lapunk szerkesztőségi és kiadóhivatali helyiségét, valamint közvetítői irodánkat február hó 1-jével VII. Akácia-utca 6. szám alá tesszük át.**

— **Cselekedjünk!** Lapunk vezércikkében kifejtettük azokat a követeléseinket, melyeknek valósalúsát a vendégfűlők érdekében elengedhetetlennek tartjuk. Alábbi hírnkben ismertetjük az osztrák kormány kezdeményezését az ausztriai vendégfűlőipar támogatására, tehát elérkezettnek tartjuk az időt, hogy mi is megmozduljunk. Vendégfűlők lépünk a cselekvés terébe. Jöjjetek, szavazatokkal támogatásotk törekvéseinket a ti megváltástokra!

— **Mozgalm a palackozott sörrel és a palackozott borral való kereskedés szabályzására.** Az osztrák kereskedelmi minisztérium leíratot küldött Ausztria kereskedelmi és ipar-kamarához, valamint az ipartestületekhez, melyben felszólítja őket, hogy a palackozott sörrel való kereskedelemre nézve terjesszék fel hozzá véleményüket.

Az alsó ausztriai kamara és az ausztriai vendégfűlőszövetség már elkészült közös emlékiratával, melyben határozotlan állást foglalnak nemcsak a palackozott sörrel, hanem a palackozott borral való szabad kereskedés ellen is.

Kimutatjuk, hogy mily roppant kárt okoz a vendégfűlőknek az, hogy a kereskedők s a szatósok szabadon foglalkozhatnak palackozó borok és sörök elárusításával. Ezt a kárt végre is a közönség szenvedti meg, mert a vendégfűlők magukat a konyhánál kárpótlják s így eszöken az ételek jóság és tápértéke. De veszélyes a jelzett árukkal való szabad kereskedés közegészségi szempontból is, sőt a kinstarra is káros az adózás szempontjából.

Mindent összevéve, az emlékirat határozatlan kívánja a palackozott sörrel, borral való kereskedés szabályzását, illetőleg megszigorítását és szigorú felügyelet alá helyezését.

Nálunk is szükséges volna hasonló intézkedés, minthogy azonban a kormány nem mozog, vendégfűlőinknek kellene a kezdeményezést megfogadniok.

— **Eljegyzések.** Id. *Léoni* Róbert főv. biz. tag fia, Gyula, a Magyar Agrár és Járadek bank tisztviselője és tart. huszár hadnagy eljegyzte *Végh* Mariskát, felsőbőri Végh Elek tekintélyes kereskedő leányát Budapesten.

— **A magyar vendégfűlő-társaság** esztűrtői oszosa összejövetelét a következő helyeken tartja: Január 21-én *Poás István*, Rókszárd utca 2. sz. jan. 28-án *Konrád* Mihály, Köztemető-ut 25. sz., február 4-én *Mitsányi* János, Nagytemplom-utca 15. sz.

— **Halálozás.** Schödl Mátyás, budapesti vendégfűlő, *Kepp* Arminnak, a komáromi vendégfűlő-ipartársulat elnökének az apósa, elhunyt s mint hó 21-én nagy részvétellel kísérték az örök nyugalom helyére. A meghaldoltat egyike volt a fővárosi vendégfűlők veteránjainak s köztisztletnek örvendett. Áldás emlékére!

— **Uj vendégfűlő Budán.** Budán az I. kerületben, a Krisztina-körút és Csaba-utca sarkán, a Kuntscher-féle házban *Nagy I. József* szaktársunk izléssel és korszerűen berendezett vendégfűlőt nyitott, mely csakhamar kedvelt helyisége leend nemcsak a budaiaknak, hanem a pesti átrándulóknak is. A vendégfűlő magyaros étkei bármily igénynek is megfelelhetnek, nem különben zamatos borai s frissen tartott söröi a *reszvény-szerződés* pinczéjéből. A borkedvelők között már is nagy tetszésre talált a vendégfűlő egy speciálisítás, az 1883-diki termésű, badacsonyi peccenyebor, mely noha az 1885-diki kiállítás is ki volt tüntetve, a közönségnek litéronként mégis csak 60 krért lesz kiszolgálva. Az új vendégfűlő tehát melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Louis François és társa** újabb kiállítására. Jeles pezsgő gyárosunk, ki nem régebben a bordonxi élelmiszer kiállításra a nagy díszköveléjellel lett kitüntetve, mint örömmel említhetjük fel, a párisi kiállításra a „Grand prix” állami nagy díjat nyerte el. Üdvözöljük!

— **Eljegyzés.** Nagykanizsán Knortzer Amália urhölyget eljegyezte Dollinger András a pécsi vendéglősök köztszletben élő elnöke. Aidas frigyükre!

— **A zöld asztaltól az oltárig.**
A zöld asztal hőse, a dákö kitünő mestere karambolt eszálát a szerelemmel s a partiet hymennel szemben elvezette. Kiról lehetne szó, ha nem a mi nagyhírű kártsúrunkról, *Sztanoj Miklós* kávéháztulajdonosról, a virtuóz billiárdozóról. Folyó hó 12-én tartotta esküvőjét a 21 tavasz virágainak örvendő *Till* Paula kisasszonyról, *Till* vasuti főmérnök özvegyének, *Till* Lujza uról művelt leányával, *Zier* András műépítész és ház-tulajdonos bájos unokájával. Nászgyökök voltak: *Zier* András a Ferenz József-rend keresztése és *Naleszny* Gyula; nászszonnyok: *Zier* Andrásné és *Naleszny* Gyuláné. Nyoszolyáján *Hudek* Anguszta k. a. volt Bécshől, főfély pedig *Zier* Vilmos. A vendégek sorában láttuk *Zier* Endre törvénytészeki hivatalnokot és nejét, *Korner* Andort és nejét, *Kaillinger* Józsefet és nejét, *Zier* Bélát és nejét, *Pálkink* Györgyöt és nejét, *Ruscher* Györgyöt és nejét. Az anyakönyveztésnél megtörtént polgári kötés után a *terézvárosi* templomban volt az egyházi esküvő, mely alkalommal az új pár tisztelői és barátai megtöltötték a templom hajóját. Az esküvőt 19 terítők lakoma követte a *Förster*-féle vendéglőben. Az izletes esteből a következő fgásokkl állott: Fogas tartár-mártás, cigány-pecsénye kőözve, szárnys silt salátával és kőpótlat, málna feljűst, szardinetta, Bor és pezsgő *Louis* Franczistól. A társaság 1 óráig mulatott számos felkőszöntőlen ünnepleve a holdog párt. A völények két szellemes beszédben köszönte meg a nászgyöket s a vendégek szívességét.

— **Dísznótör Rákos-Palotán.**
Öz. Rókané házán *Csörgey* vendéglős k. a. 21-én dísznó tort tart, mely alkalommal, felesége, ki czeglédi menyecske, bemutatja híres töltött káposzta főztét, valamint a felmulhatlan véres, május és kásás hurkát. — *Wagner* Manó a liba kedvelőnek egy 10 kilogram súlyu emendi libát fog felajánlani. — Kíváncsi hogy-e sikereses igazkerző mulatságra mennél számszabban jelenjenek meg, mert a híres főzi bor melyet *Toosok* Sándor vegyelemzett, és kütünök jelentett ki, megvidítja a kedélyeket.

— **Chimay hercegnő és Rigó.**
A „Czigányzenészek Albuma”, melyet *Markó* Miklós nagy gondal szerkesztett s elegáns kiállításban adott í, érdekes műmelléklettel gyarapodott. Ez Chimay hercegnő és Rigó Janosi páros arképe, az szermet helyéből tableaux, mely a hercegnőt igéző pongyolában ábrázolja, a mint gyönyörű fejét mélabusan Rigó vállára hajítja. Az európai híri szerelmes pár oly nagy érdeklődéssel találkozott nálunk is, hogy bizonyára sokan óhajtanák arképeiket megszerzeni. Azért ajánljuk olvasóinknak a „Czigányzenészek Album”-át megvételre, mely jéles zenészeinket írásban és képbén ismerteti. Erre az albumra minden vendéglősnek szükséges azért is, hogy tájékozva legyen a zenekarok művészi nívaujáról, a mi a zenekarok szerződtetésénél sok családostól óvja meg őket. A „Czigányzenészek Albuma” megrendelhető szerkesztőségünknél. A gyönyörű, díszes kötésű könyv ára 3 frt. Füzött példány 2 frt 20 kr. Ísmételten ajánljuk a vendéglősök figyelmébe, mint nélkülözhetlen tájékoztató könyvet.

Táncóvizgalom. A Budapest I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata által 1897. évi február hó 18-ikán csütörtökön, a medve-utca 6. sz. alatt levő „Pécán” termeiben zárkört táncóvizgalom tart. — Csaldajegy 3 frt. Személyjegy 1 frt 50 kr. A rendezőség *Mayerberg* Ignacz elnök. Péc Károly társelnök, ifj. *Haseman* József, elnökhelyettes, *Hotzel* József, biz. elnök, *Buzák* Andor, pénztáros.

— **A pénteki összejövetelek.**
A vendéglősök ipartársulatának tagjai pénteki összejövetelüket a következő sorrendben tartják meg: jan. 22-én *Gundel* János, István főherceg szállodájában, jan. 29-én *Mayer* Ferenz vendéglőjében Arany János-utca, Tükör-palota.

Vendéglősök és pinczerek bálja.
A budapesti vendéglősök ipartársulata és a pinczerek egyesülete 1897. febr. 23-án, a Royal nagyszállóba összes termelében jötkönyvező bált rendez. Az ipartársulat részéről: Kommer Ferenz rendező bizottsági elnök, id. Kammer Ernő tiszt. elnök, *Gundel* János bálélnök, *Wirth* Ferenz elnök, *Mehring* Rezső pénztáros. A pinczeregyület részéről: *Milovratz* Adolf elnök, *Gajarszky* Károly jegyző, *Csli* János pénztáros, *Hautzinger* János elnök. — Kezdetre 9 órakor. Személyjegy 3 frt. Csaldajegy (egy ur 3 hölgy) 5 frt. Jegyek a megíróvó elomtatás mellett válthatók: Az ipartársulati irodában (IV. Himző-u. 1); a pinczeregyület irodában (IV. megyeház-u. 9.); továbbá minden szállodában, vendéglőben és este a penztárnál. A jötkönyv elv iránti tekintetből felülfizetés közzemtel fogadtatnak és hírlapilag nyugtaztatnak. A tiszta jövedelmek a vendéglősök ipartársulatát megilleti fele a fennálló szakiskola javára fog fordítottat. A pinczeregyület megilleti felelő 20 százalék a szakiskola javára. 20 százalék az országos pinczer nyugdíjegylet alap javára s 60 százalék a pinczeregyület betegsegélyző és tomelközési pénztár javára fordítottat.

— **A soproni szállodások, vendéglősök és pinczerek bálja** f. hó 12-ikén fénycsen sikerült. A bál sikere körül *Wannner* Ferenz, *Kuntzy* Mihály és *Löh* Pál elnökök buzgólkodtak.

— **A Royal nagy szálloda részvény-társaság** igazgatósága a társaság részvényeseit január 23-ának esti 7 $\frac{1}{2}$ órájára rendes közgyűlésre hívja egybe. A közzétett mérleg az első felév működéséről számol és erre való tekintettel a 12,616 frt 72 kr nem mondható kedvezőtlen eredménynek. A mérlegből láttjuk, hogy az ingatlanokba és berendezésekbe a társulat több mint harmadfél millió forintot ruházott be és a részvényesek ezen nagy áldozatkészsége tette lehetővé, hogy oly fényes és mintaszertű szálloda létesíttessék, minő az egész kontinensn kevés van. Az igazgatóság által élelételcspettelt olcsó árak és példás vezetés mellett bizton várható, hogy a szálloda és annak kitünő konyhája magunknak csakhamar a legelőkelőbb törzsvendégeket fogják megszerzeni, s hogy a vendégek annál süröbben fogják megszállani, mert a Royal fényes termel már ma is egy a főváros, mint a vidék intelligenciájának legkedveltebb találkozó helyiségül szolgál.

— **Pinczestemerek bálja.** Az első magyar országos pinczestemerek és pinczemenkások egylete, részben a munkaképtelen pinczemenkások, azöz özvegyei és árva részére, részben árva pinczerekül felszegélyzősére f. hó 14-én este a virágó értérmeiben jötkönyvező társaságot rendezett. Többek közt ott voltak: Aszonnyok: *Borsódy* Sándorné, *Csepregy* Istvánné, *Lona*

Mihályné, *Krumsek* Edéné, *Sáfar* Jánosné, *Husz* Telesz Józsefné, *Krausz* Fáni, *Göldbörger* Józsefné *Jaruba* Mátýásné, *Horváth* Gyuláné, *Reminac* Vinczéné, *Kraly* Istvánné, *Káposzta* Andrásné, *Winder* Anna, *Pinkusz* Józsefné, özv. *Varga* Imréné, *Ruska* Józsefné, *Leányok* í: *Hajós* Ilona, *Takáts* Erzsébet, *Nóvák* Józsefné, *Magyar* Mariska, *Magyar* Anna, *Borsódy* Adél, *Eszmüller* Gizella, *Eszmüller* Rozsa, *Krumsek* Gizella, *Tomcsányi* Margit, *Huber* Paula, *Stróbing* Jozsefné, *Szálna* Olga, *Mer* Julianna, *Weisz* Juliska, *Husztelész* Mária, *Husztelész* Zsófi, *Krausz* Rozsa, *Szölösi* Mariska, *Szölösi* Zsófi, *Jannab* Teréz, *Tomaskóvi* Katalin, *Pekse* Róza, *Pekse* Borbála, *R-minák* Mariska, *Sasi* Mariska, *Eris* Teréz, *Anguszt* Liza, *Kisza* Ilka *Emma*, *Flák* Ika, *Waiszman* Zsófi, *Káposzta* Irén, *Hiezl* Mária, *Egrestis* Jaszútna *Hummer* Róza, *Rasz* Gizella, *Tubay* Róza.

— **Előfizetési felhívás** a m. kir. statisztikai hivatal 1897. évi kiadványaira. Az előfizetési felhívás ezuttal nem csak a *Statisztikai Évkönyvre* és a *Statisztikai Közleményekre* terjed ki, hanem a statisztikai hivatal egyébb kiadványaira is, köztük az 1897. január havatól fogva megindított *Statisztikai Havi Közleményekre* valamint a *Magyarország Tiszti Czim- és Névtáru* című kézikönyvre is. Az előfizetési összeg, mely az Évkönyvre és a rendes Közleményekre (17., 18. és 19. kötetek) 5 frtban, a Havi Közleményekre 4 frtban, a Tiszti czimtársa 5 frtban, mind e kiadványokra együttesen pedig 10 frtnyi mérsékelt árban van megállapítva, közvetlenül az országos m. kir. statisztikai hivatalhoz (V. Akadémia-utca 12. sz.) küldendő be. Kívánatos, hogy az előfizetni szándékozók az előfizetés iránt lehetőleg február hó elejéig intézkedjenek, hogy az országos statisztikai hivatal a szükségeslő példányok számát még a február végén megjelenő január havi füzet nyomásánál megkezdése előtt megállapíthassa.

— **Az orosz kaviár.** Oroszország kivitele a kaviárból 1895-ben 2,639,000 kiló volt, még pedig 3,239,000 kiló elkészített és 310,000 kiló friss ára Ez is mutatja, hogy Oroszországnak mily roppant jövedelmi forrása a halászat.

— **Külföldi országok a mesterséges borok ellen.** A *Janusia* kamara a hamis, vagyis gyártott boroknak a forgalomból való kizárására új törvényt alkotott, mely 6 szakaszban a legszigorubbán intézkedik. A törvény algeriában és a többi gyarmatokban is életbe lép. — Olaszországban pedig csak pár hónappal ezeltől indítottak a bortermelők széleskörű mozgalmat a borhamisítások megállítására s törvényeseket máris a legteljesebb siker koronázta. Ugyanis *Giuciardini* földművelésügyi és kereskedelemi miniszter az olasz parlamentben törvényjavaslattal nyújtotta be a borhamisítások megállítására tárgyában. E törvényjavaslatt az asztal szövel (mazzola) gyártott bírt műbornak tekintti. A mazzola vámjárt 39 lívra emelik fel métermázsnáknint, Ezenkívül elrendeli a javaslat, hogy a községek négyeszeressék meg a mazzola fogyasztási adóját.

— **Borminták adómentessége.**
A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. évi XXIII. törvényezikk 10. §-a értelmében a gyanus borból a közgazgatási hatóság 2—2 liter mintát köteles venni, amelyből az egyik minta szakszerű megvizsgálás végett az állandó horvisszágó bizottságokhoz küldendő. Ilyen bizottság jelenleg kettő van: Budapesten és Kolozsvárott. Minthogy Budapest zárt város, a budapesti állandó horvisszágó-bizottsághoz érkező bormintákat a fogyasztási

adóhivatalok eddig rendszeresen megadózták. A pénzügyminiszter ez évi november 18-án 77.404. szám alatt kelt rendeletével az eljárást, tekintettel arra, hogy a borminták nem fogyasztás céljából küldetnek ide, megszüntette s kimondotta, hogy ezek a borminták a boritaladótól mentesek.

- A külföldi bortermés. *Franciaország* 1896. évi bortermését az indirekt adók igazgatósága 44.656.000 hektoliterre becsülte, tehát 17.967.000 hektoliterrel több termést, mint a múlt esztendőben és 14.130.000-rel átlag több, mint az utolsó tíz esztendőben. Az algériai 4.050.000 hektoliter és a korzikai 100.000 hektoliter hozzászámításával az összes termés 49 millió hektoliterre tehető. Szaporulatok 79 departementben mutatkoztak és ezt az eredményt az njonnan szervezett szőlőknek tulajdonítják. Az alkoholtartalom szintén az ideit természetből nyert borok a következőképen osztályozhatók. Borok 11-nél kevesebb fokkal: 41.952.000 hl. 11°-kal 1.247.000 hektoliter. Az egész termés értékét 1174 millió frankra becsülik, a finomabb borok értékét pedig 86 millió frankra, amely minőségéből 1.318.000 hl. termelt. — *Dalszerbia* ez ideit szüretre kedvező időjárás mellett folyt le és úgy mennyiségileg, mint minőségileg rendkívül jó eredményt hozott. Ennélfogva a bor ára alacsony. Az újbor szeszartalmú 12—14 fok és így az ideit bor — a korábbi évektől eltérően, mikor a szerb borok, a dalmáciai borokhoz hasonlóan, csak kevésbé ecéljaira voltak használhatók — fogyasztás céljaira is alkalmasnak mutatkozik. Több magyarországi kereskedő több ezer méter-méter szőlőt is hozott, főként *Nis* vidékéről. A *bulgáriai* szüret eredménye oly kedvező, hogy állítják még a tavalyi nagy bortermést is jóval felülmúlja. A bor ára ennélfogva nagyon alacsony. — *Olaszország* 1896. évi bortermelésének mennyisége 24.245.836 hl. volt s így 1.570.752 literrel kevesebb mint az előző esztendőben. Az 1896-iki bortermés mennyisége még ismeretlen ugyan, általában azonban jó eredményre számítanak.

- Mostani új boraink 1896-diki borok helye kezeléséről a „*Deutscher Wein-Zeitung*“ azt írja, hogy most már minden kétségen kívül áll, hogy az ideit évben — altekintve a legjobb fekvésű szőlőktől — általában csak gyenge és betegségre hajló borok termettek, mert a szőlő nem értett meg teljesen s rohadni kezdett, minek következtében a bor aránylag sok savtartalmúmal és kevés szeszartalommal bír. A bor ez évben csak közepes, sőt közönséges minőségűvé vált. A must-vizsgálathoz már kitűnt, hogy 9—12, sőt még több ezrelék (per mille) savtartalom van benne: 60—85 fok Oechsle = 12—17 % cukortartalmú borok határozottan javításra szorúknak.

A nézetek jelenleg eltérők. Míg egyrészt az ideit borok javítására csupán a fehér cukor használatát elegendőnek vélik, addig találniokn olyanok is, kik a cukor hozzáadásán kívül a savtartalom hígítását víz hozzáadásával is szükségesnek tartják. A D. Z. cikkírója azt tartja, hogy az ideit borok javításában ne menjünk túlságba, s ne feledjük el, hogy a víz hozzáadásával nemcsak a sav, de a többi boralkotó részek: a zamat- és kivonat anyagok szintén hígítva lesznek, mely hígítás alig szolgálhat a bor előnyére. Ő maga részéről azt ajánlja, hogy ha a mustba még cukrot nem adtunk, most még mindig adhatunk a borhoz, de legynék tekintettel arra, hogy a bor mind előbb érjedése jöjjön. Ne feledjük el azon körülményt sem, hogy a cukor hozzáadásával a bor újra érjedésbe jön és szesz képződik, a magasabb szeszartalom pedig mindig borkórsavát választ ki. Ezért érjedés közben a sav tartalom 2—3⁰⁰-kal fogyni fog. Másrészt a magasabb szeszartalom izre nézve is részben fedi a savanyú. De az is lehet, hogy a viznek hozzáadása által a bor annyira hígítva lesz, hogy a

törvényszabta sűrűséggel már nem bírva, vizsgálat alkalmával hamisított bornak lesz deklarálva.

- Gyümölcspezsgő készítése. Ha január hó vége felé a már felfolleg megtisztult gyümölcsbort erős palackokba lefejűk s minden egyes palackhoz egy dió nagyságú fehér cukrot teszünk s a palackokat erős dugaszolással és sodronnyal bekötés után enyhébb levegőző pincébe helyezük, ugy a bor újlag forráshoz jön s a fejtől szénas az erős újomás folytán a gyümölcsbor által olyan m'rvben abszorbeálhatik, hogy egy hó leforgása után kellemes, csípős, a pezsgő borhoz hasonló tulajdonságokat fog mutatni.

- Lefőzte a németet. A multkoriban *Otto* Vilmos szabadkai szállodás Bécsbe rándult. Mikor kilépett az utcára, hogy körnézzen a császárvárosban, csakhamar azon vette magát észre, hogy ezer és ezer bűmlő szájaita tolong körülötte. Bámúlásuk oka nem kicsiny vala, mert maga *Otto* Vilmos volt, aki 2 méter és 4 centiméter magas, melle pedig hatalmasan, 168 centiméter szélesen domborodott. *Ottót* eleinte igen hoztatott a báméskodás, de csakhamar elnevette magát s vidáman sietett szállására. „Mégállj német, mormogta magában, ha nem látatok még óriást szabadon, hát ezután se lassatok. Kapta magát, bezárkózott a Wollzeile 36. számú házában egyik helyiségébe s aztán plakáton hirdette: Itt látható az a legnagyobb óriás, kit az utcán ekkor és ekkor úgy megcsodáltak. A bécsi sátorok aztán napokig tőrtek magukat, hogy leszarva piczuláikat, jól kibámulhassák magukat a magyar óriáson. *Ottót* pedig, mikor már az egész Béset megadóztatta, markába nevetett s vígan rohogott vissza Szabadkára.

Szerkesztői üzenetek.

Breitenstein Antal, T. Tamási. Szíves érdeklődését köszönjük, a lapot küldjük. Pártolását kerjük. *Meszner, Eger.* Kívánságát tudomásul vettük. *Röszsi Ignác, Bartók, Előfizetését* megkaptuk. Köszönet. A lapot rendszeren küldjük.

Schiller Lajos, H. m. Vásárhely. Megemlékezést köszönjük. Szíves látogatást örömmel várjuk. A hibát corrigáltuk. A lapot nem lehetne-e ott terjesztetni? Üdvözlő!

Szily Zsigmond, Szamos-Ujvár. Érdeklődését köszönjük, pártolását reméljük. A lap megy.

Vég Izidor, Veszprém. A mulatság és a postát átterhelni; mi a lapot rendszeren küldöttük és küldjük.

Grau, Kobzsvár. Minden jól! Ertesítésed szerint járunk el.

Kriny Béla, Győrköny. A mulatvány elment. Kerjük pártolását.

Feloldó szerkesztő: IIIÁSZ GYORGY.

Szálloda eladás.

Szabadkán az „*Arany Bárán*“ szálloda — halál eset miatt —

eladó.

A szálloda igen csinosan be van rendezve, 35 szépen butorított szoba (utcai) egy nagy étterem, külön terem, s gyönyörű kert helyiséggel és kávéház.

A mult évi forgalom meghaladta a 100,000 forintot.

A szálloda igen előnyös feltételek mellett átvehető.

Bővebb információkkal készséggel szolgálunk.

Szabadka, 1897. január 20.

Kiváló tisztelettel

Müllherr Ferencz.

Uri gombát!!!

gondosan szárítva, elismert kitűnő minőségűt mint minden évben, ugy az idén is szállít kilóját 1 frt 50 krajczárjával utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

5 kiló rendelésénél szállítási díj nem számítatik. Nagyobb vételel rabatt.

Roth Ignác,

Aussergfeld (Böhmerntal)

Vendéglő megnyitás Harasztin.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a fővárosban 18 évig mint pincéz és főpincéz működtem, törekvéseim után önállósítottam magamat, önlehetőségeim a fővárostól rövid kiránduló mulató helyén a Duna egy ágából álló *Szigeten* van, ezen birtok Ő Moltóság *Földváry László* cs. és kir kam. tulajdonát képezi és az ő elismert

tisztán kezelt jó borait

mérem és mindig frissen csapoló sörök kaphatók. Bármely időben meleg étkek és jó ízletes magyar konyháért kezeskedem. *Május hó 1-től egész szeptember végéig mindnapon cigány zene és 2 tekepályán 6 darab csónak lesz a nagyérdemű közönség kényelmére. Meg kell neveznem felejtetlen jótévi volt főnökömet Drechsler Béla urat, (Andrássy-ut 25. sz.) kinél 10 évig működtem és az ő kegyes engedelmeiből 4 évig mint főpincéz az országához balfőjében és a kiállítás alatt a fő üzletben mint főpincéz, a miért volt főnökömmel és főnökömmel hála köszönettel tartozom.*

Kelt Harasztin, 1897. január 1-én.

Közlekedés minden órában a közvágóhídtól a kis vonattal.

Tassy Lajos

nagyvendégfogadó, és a „László-Sziget“ mulatóhely birtója.

Meghívás.

A *Royal nagy szálloda-részvénytársaság* tisztelt részvényesei van szerencsénk ezennel

közgyűlésre

egybejönni, melyet 1897. évi január hó 23-án est 7 1/2 órák szülőddnek egyik földszinti külön teremben fogunk megtartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Merleg megállapítása és felmentés megadása.
3. Előbbségi költségek kibocsátása.
4. Alapszabályok módosítása.
5. Esztendőves változás az igazgatóságba.
6. A zarszámítások a társulatnál megtekinthetők.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Glöck Frigyes s. k. *Jaccontt Ágost* s. k.
Dr. Keller Gyula s. k. *id. Kimmmer Ernő* s. k.
Garaband Emil s. k. *Lóvy Károly* s. k.
Herzl Tivadár s. k. *Ray Rozsó* s. k.
Schubert Armin s. k.

Nagy-Kikinda város főutezáján — központjában — 27 év óta fennálló

szálloda

örökön eladó.

A város egyedüli szállója, mely **nagyszabású kerthelyiségekkel** rendelkezik, a kertben lévén még a szállodához tartozó nagy — fedett — télen is használható

szinkör,

valamint a város egyetlen

gőz- és kádfürdője

is. — Bővebb felvilágosításokat a tulajdonos **Kada Mihály Nagy-Kikindán** ad.

Hagyma eladás
Vörshagyma nagyban vagy kicsinyben

Szalai Simon
uradalmi számvevőnél
PUSZA-TENYŒN.

Kik

Szálloda-kávéház vagy vendéglői üzletet

venni vagy eladni óhajtanak a fővárosban vagy a vidéken, felkértenek bizalomteljesen **NIEMETZ GYULA** iparhatóságilag engedélyezett és törvényszékiileg bejegyzett üzletek adás-és vevési függőksége: fordulni Budapesten, VIII. ker., Röck Szilárd-utca 25. szám.



Az idei **párisi** nemzetközi Verseny-borkiállításón **a francia nagy díjjal**

(Grand prix) ki-ütemelt **TOKAJI** boraimból feltételes üvegekben utánvétellel szállított a legkisebb mennyiségben is:

1889-ki szomorodint ... 1 frt.
1889-ki aszút (2 puttonos) 2 frt.
1889-ki aszút (5 puttonos) 4 frt.
1890-ki aszút (6 puttonos) 5 frt.

A borok termesztés valóságáért kezeskedem. 129

LÁCZAY SZABÓ LÁSZLO
az ezredesi káplottas jury-tagja.
lakik **SÁROSPATAKON**.

Vendéglősöknek árengedményt adok.

Sürgőnyezim: Genersich Emil Késmárk.

GENERSICH EMIL

KÉSMÁRK

Szepes megye.

fűszer-, bor-, sajt- és csemege-kereskedése.

Kárpáti őszi juhturó. Csemege sajtok, melyek kitűnő ízükkel fogva közkedvelték váltak. **Czukorban főzött áfonya**, teljesen elkészítve. **Tatarka**, fehér és fekete. **Szepességi paprikás virsli. Szepességi sonka. Szepességi szalámi. Valódi kárpáti borovoska**, édes vagy keserűes ízű. **O-szilvórium. Kárpáthegyi málna-szőrp. Szepességi hüvelyes termények. Arpadara. Burgonyamegményítő vagy burgonyaliszt. Szepességi virágmez nagy raktára.**

5 kiló valódi ementhai sajt 6.25. 5 kiló parmesan-sajt 8.25. 1 tucztat imperiál-sajt 2.—. 1 darab hagenbergi —40. 1 kiló eidami sajt 1.50. 5 kiló rizike (saláta-gomba) 2.40. 1 kiló száritott urigomba 2.40. 5 kiló kárpáti teavaj egy postadoboz 4.—. Egy 3 literes fonott üveg igen kitűnő Cognac 6.60.

Nagyobb vasúti szállítmányok vételénél árkedvezmény.

A küldemények az összeg előre beküldése vagy utánvét mellett eszközöltetnek.

Megrendelések azonnal és pontosan foganasítottatnak.

KÁVÉ SOK, szállodások és koreshárosok

kik tiszta szép nyomtatványt akarnak jutányos áron, forduljanak az

„**ALKOTMÁNY**“ könyvnyomdához

Budapest, Mária-u.,

hol minden tekintetben megelégedésükre lesznek kielégítve.

Hirdetések

felvétetnek

kiadóhivatalban

BUDAPEST,

VII., ker. Klauzál-utca 2.

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ



KÉSZÜLEEK

lég-

vagy szénsavnyomással szabadalmazott hűtővel ajánlja

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségteljes ingyen.

Sőrizvattvu, sörpesszőesapok, minden bor-betegség elleni szikkek.

Essencziák a rum-, likör- és eczkészítéshez hideg uton, minden készület nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

MÁDAI LAJOS (ezelőtt BÁNYAI)
VENDEGLŐJE. BOR- és SÖRCSARNOKA.
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 32. szám.

Nagyérdemű közönség!
Tisztelettel tudatom, hogy a Kerepesi-ut 32. sz. alatt levő **BÁNYAI-FÉLE VENDEGLŐT** m. hó 14-en átvettem, s teljes erőmmel arra igyekszem, hogy a fővárosi közönség e kedvelt helyiségének régi jó hírét ne csak megőrizzeim, hanem műveljem is.

Kitűnő ételkkel és italokkal pontos és előzékeny kiszolgálással igyekszem kiérdemelni a n. e. közönség pártolását, melyért ill is eszedezem.

Tisztelettel:
Mádai Lajos
vendéglős.

Izletes ételk és italok.

A vidéki közönség kedvelt találkozási helye.

Óriási hasznot hoz

a vendéglő- és kávéház-tulajdonos uraknak az újonnan fel-talált zenelő automaták, melyek 1 kr bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig totemes hasznot hoznak. Az ilyen zenelő automatákat felállítottam a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyultak.

Felhívom tehát a vendéglős és kávév urak becses figyel-mét ezen automatákra, melyekről képes árjegyzeket ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly

műhanszerező,
BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 47.

Zenelő művek és más hangszerek szakszerűen javíthatnak.

Szülő és Borgazdasági Lapok

A szülő- és borgazdaság minden ágát felölő száklap.

Főszerkesztő:

Engelbrecht Károly
m. k. szőlővel és bor-
szőlő közp. főfőnöke.

Felölő szerkesztő:

bárá Rodossevich Todor

Előfizetési árak:

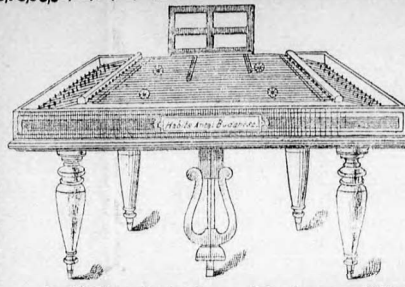
Égész évre 5 frt — kr.
Fel évre 2 „ 50 „
Negyed évre 1 „ 25 „

A lap hetenként egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, számos ábrával jelenik meg.

Leutványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V. kerület, Arpád-utca 8. sz.



Javítások, melyek 14 nap alatt el nem szállítatnak, tulajdonjogukat elvesztik.

Habits Antal

hangszerész és különleges cimbalom-készítő.

a fő- és székvárosi „Magyar Zeneiskola”, több intézet és polgári zenekarok szállítója

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-kört 42. szám, (a villamos vonat megállóhelye.)

Minde nemü hangszerek raktára.

Cimbalomok és basszus hurok gyártása, hegedű-húr különleges-gyártás.

Iskolai- és zenekar-hegedűk.

Javítások és átalakítások szaksszerűen és jutányos árban készítenek.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lakokban általánosra átterjedt és finom kiállítású

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánózhatalnok, számozva, czimnyomattal, füzetenkint 5 krajczárért szállít mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

CSÁKY ÁRMIN Budapestben.

Vl. Andrássy-ut 67. (a Millennium kávéház szemben)

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon.

1889. évben a párisi világi kiállításon.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban, szakács, pék, cukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvelezből frt 150, 2, 250

Kabátok pique-velezből frt 2, 250, 3.

Kabátok csinvat- v. satinból frt 1,25, 1,50, 2, 2,50.

Szakács-nadrágok (pantalón) pamut-kammgarból, kék, fehér, eszós, 2,50—3 frtig.

Szakács-kötevények, fehér, erős szálú cretonból, kr. 40, 50, 60.

Szakács kötevények, fehér, erős szálú vászonból, kr. 60, 80, 100

Szakács sapkák, különféle alakban, kr. 25, 30, 35, 40.

Ezen fehérmű czegeknnek külön speciálitása és a legtöbb uraság szállodák és konyhákba általam szállítatik.

Részletes árjegyzékek fehérmű és férfiruhaból kívánatra ingyen küldetik.

LANÁTOR JÁNOS

cipész-mester

BUDAPESTEN.

VIII. ker., József-kört 13. szám.



A vendéglősök, szállodások, kávéosok, főpincérek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbelit készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű uri-, női- és gyermek-czipő raktárát

a legolesőbb árak mellett

az 1896-iki kiállításon több éremmel kitüntetve.

Mérték szerinti megrendelések a legzisebben és leggyorsabban eszközöltetnek.

Valódi Carlsbadi 6 személyes ötkészletok 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szállitoda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árakban állandó nagy raktár a legolesőbb gyári árakon.

Lámpu árak a legszebb kivitelben, háztartási czikkekek mennyasszonyi kelengyek és diszmu árak nagy raktára.

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VIII. ker. Kossuth-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Videki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve Szabott árak.

Üveg készletok gyári árban 1 frittől 10 frtig.

A kiállítást látogató nagyközönség éleken emlékezhetik meg arra a nagyszertien kiállított hangszereire, a melyek az összes kiállított hangszerek közt a legkeresettebbek voltak. Ajánlom dusan felszerelt raktárban mindenféle hangszerekből m. hegedű 350, 4, 450, 5, 6, 7, 8; fuvola 150, 3, 5, 8; harmonika 350, 3, 5, 8; intona 11 ftt; arlósa 14; ariston 18 ftt; ZENÉLŐ AUTOMATÁK 80, 120 ftt; vendéglősök részére igen nagy hasznót hajl, Villanyos zongora 1500 ftt; mechanikai cimbalom 110 ftt; hegedű tokok 3 ftt; vonók. Kulifay cimbalom iskola 350; „Czimbamozók folyóirata” egész évre 480. Nagy választék karácsonyi ajándékokban m. zenélő-albumok és más mindenféle zenéő tárgyakban. Cimbalmok 45, 60 ftt, pedalos 75, 85, 100, 110, 120 és így feljebb. Cimbalmainiért kezessegöt vállalok. Üz-tem jó birneve onnan erod, mert mindenkít a legnagyobb lelkiismeretes-eggel szolgálok ki.

Kitüntetve a kiállítási nagy éremmel.

Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN

József főherczg ő. és. és kir. fenszgo udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 49. és Erzsébet-kört sarkán.

A hires debreczeni czukortorma

mely állandó hóféhér színénél, nemes, édeses ízénél fogva tünik ki minden másfajta torma felett, a következő árakon kapható:

I-ső osztályúnak kilója	30 kr., egy szál	40—50 deka
II-ik „	25 „	30—33 „
III-ik „	20 „	30—25 „
IV-ik „	16 „	14—15 „
V-ik „	12 „	10—12 „

Megrendelés legkevesebb 5 kilónyi lehet, mássa száma történő megrendelésnél a küllemény csomagolása és vasúti szállítása di mentes, a szállítók veszdly nélkül eszközölhető telen át nagyobb hidegben is. — Magánforgalmazók, söresarnok-tulajdonosok, vendéglősök ebbeli szükségletüket a legnagyobb mértékben és a legmegfelelőbben fedezhetik. Kivántra külön árjegyzékkel szolgál a termelő.

Bíró Pál, Debrecenben.